

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему «Інвестиційна привабливість України та можливі шляхи її
підвищення»

Виконавець:

студентка групи М-5 факультету ЦЗВФН

Мельник Олександра Олександрівна _____

/підпис/

Науковий керівник:

д. е. н., професор

Балджи Марина Дмитрівна _____

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що інвестиційна привабливість є стратегічно важливим компонентом конкурентоспроможності держави на міжнародному ринку. Від ефективності інвестиційної політики залежать стан виробництва, рівень технічної оснащеності підприємств та загальне зростання економіки.

Упродовж останніх років на інвестиційний клімат України та її економіку в цілому негативно впливає чимало факторів, основними з яких є: політична й економічна нестабільність, військові дії на сході країни, корупція, тінізація економіки та невдалі реформи. Непередбачуваною проблемою для розвитку економіки, також, стала всесвітня пандемія COVID – 19, яка є випробуванням для підприємництва в боротьбі за виживання.

Попри це, зважаючи на курс України на європейську інтеграцію, інвестиційний клімат держави набуває визначального характеру щодо виходу економіки з кризи та забезпечення конкурентоспроможного виробництва продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Проблему інвестиційної привабливості досліджували чимало вчених-економістів, зокрема: Н. Макарій, В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда, Ю.М. Великий, К. П. Покатаєва та інші. Проте, незважаючи на велику кількість праць, присвячених проблемі інвестиційної привабливості, через швидкі темпи розвитку світової економіки, зміну геополітичної ситуації як в Україні, так і світі ця проблема потребує подальших досліджень.

Мета дослідження. Оцінка рівня інвестиційної привабливості та визначення потенційних можливостей інвестування в Україну.

Завдання дослідження:

1. Визначити поняття та особливості інвестиційної привабливості;
2. Охарактеризувати основні методичні підходи аналізу інвестиційної привабливості;
3. Провести аналіз інвестиційної привабливості регіонів;
4. Проаналізувати надходження прямих іноземних інвестицій;
5. Виявити основні проблеми розвитку інвестиційної привабливості;
6. Проаналізувати оцінку інвестиційної привабливості України на міжнародному рівні;
7. Визначити потенційні можливості інвестування;
8. Провести прогноз залучення іноземних інвестицій в Україну;
9. Визначити шляхи підвищення інвестиційної привабливості.

Об'єктом дослідження є процес формування інвестиційної привабливості України, завдяки умовам ведення бізнесу та залученню іноземних інвестицій.

Предметом дослідження є визначення поняття та аналіз поточного стану інвестиційної привабливості України з подальшими

методами її підвищення.

Методами дослідження були обрані наступні: аналіз – для деталізації та розділення об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; порівняння – для зіставлення показників у динаміці; інтегрального розрахунку – для поєднання різних факторів впливу на динаміку показників; пояснення – для характеристики показників у методиках обчислення; статистичного спостереження – для збору первинного матеріалу динаміки; економічне прогнозування – для виявлення подальших тенденцій розвитку показників.

Інформаційна база дослідження була сформована на основі нормативно-законодавчих актів, статистичних матеріалів, розробок вітчизняних та закордонних науковців, звіти та аналітичні матеріали, а також результатів власних досліджень.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 6 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено публікацію Мельник О.О., Балджи М. Д. «Інвестиційна привабливість України та шляхи її підвищення», «Науковий вісник ФЕУП Одеського національного економічного університету».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти інвестиційної привабливості**» розглянуто сутність поняття інвестиційної привабливості; методичні підходи щодо оцінки інвестиційної привабливості та зарубіжний досвід підвищення інвестиційної привабливості.

У другому розділі «**Аналіз та оцінка поточного стану інвестиційного клімату та привабливості України**» проведено аналіз інвестиційної привабливості України в цілому та окремих регіонів; досліджено інвестиційні процеси в Україні.

У третьому розділі «**Шляхи підвищення та прогноз інвестиційної привабливості України**» запропоновані потенційні можливості інвестування регіонів та галузей; зроблено прогноз залучення іноземних інвестицій та інвестиційної привабливості України в умовах COVID-19.

ВИСНОВКИ

1. Інвестиційна привабливість – це сукупність інвестиційно привабливих ознак об'єкта інвестування заснованих на аналітичних і прогнозних даних, які відображають рівень ризику і доходності здійснюваних інвестицій. Особливість інвестиційної привабливості полягає у залежності від різноманітних факторів кожного з рівнів економіки держави, для якої розраховується показник.

2. Методи дослідження інвестиційної привабливості потребують низки показників які необхідно підбирати окремо, в залежності від бажаної сфери дослідження.

3. Проведено аналіз інвестиційної привабливості регіонів та визначені основні лідери по обраним показникам.

4. Проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, згідно з якими цей показник з кожним роком помірно зростає. Але негативним фактором є те, що основні країни-інвестори прямих іноземних інвестицій являються офшорними, що може свідчити про незаконність виведення цих коштів раніше з України.

5. Основними проблемами розвитку інвестиційної привабливості, на мій погляд, є занадто високі податки, високий рівень корупції та найбільшим – військові дії на Сході країни. Саме ці фактори обумовлюють несприятливі умови для здійснення інвестиційної діяльності.

6. Проаналізувавши оцінки міжнародних видань Doing Business та Global Competitiveness Index щодо місця України на міжнародній арені, попри всі недоліки діючої системи, можна зробити висновок що з кожним роком оцінка України зростає. Це дає можливість рухатися країні вперед.

7. Задля ефективного інвестування регіонів необхідно визначити слабкі та сильні сторони кожного регіону. Використовуючи природні ресурси є можливість реалізувати потенціал країни та поліпшити показники промисловості і економіки в цілому. В умовах всесвітньої пандемії COVID – 19 слід звернути увагу інвесторів на інноваційні технології, які дають змогу продовжувати діяльність при карантині.

8. Прогноз прямих іноземних інвестицій показав, що у 2021 році планується надходження інвестицій у розмірі 4016,56 млн. дол. США.

9. Виявлені наступні кроки покращення інвестиційної привабливості України:

- удосконалення законодавства в інвестиційній сфері, зокрема щодо створення сприятливих умов інвестування для нерезидентів;
- боротьба з корупцією та зниження високого рівня бюрократизму та урядового регулювання бізнесу;
- зниження темпів інфляції та стабілізація курсу національної валюти, що можливо за рахунок ефективного бюджетного регулювання (контролю над виконанням дохідної та видаткової частини бюджету й зменшення реального дефіциту бюджету до 1-2% ВВП) та мінімізації боргового тягаря держави;
- удосконалення банківської системи та фінансового забезпечення передбачає збільшення частки іноземного капіталу у банківському секторі;
- зміна кредитної політики, яка через високі ставки за кредитами негативно впливає на інвестиційну привабливість країни;
- створення сприятливих умов оподаткування та страхування інвестицій;
- формування інвестиційної політики з урахуванням інвестиційного

потенціалу регіонів.

АНОТАЦІЯ

Мельник О.О. «Інвестиційна привабливість України та можливі шляхи її підвищення».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою професійного спрямування «Економіка, планування та управління бізнесом». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглянуто теоретичні аспекти інвестиційної привабливості, методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості та зарубіжний досвід підвищення інвестиційної привабливості.

Проаналізовано інвестиційну привабливість, регіонів та інвестиційних процесів, надана загальна оцінка рівня інвестиційної привабливості України.

Запропоновано шляхи підвищення інвестиційної привабливості та прогноз залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, методи оцінки, іноземні інвестиції, шляхи підвищення.

ANNOTATION

Melnyk O. «Investment attractiveness of Ukraine and possible ways to increase it»

Thesis for Master degree in specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» under the master's program «Economics, Law and Business management». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

Thesis deals with theoretical aspects of investment attractiveness, methodological approaches to assessing investment attractiveness and foreign experience in increasing investment attractiveness.

The paper considers the theoretical aspects of investment attractiveness, methodological approaches to assessing investment attractiveness and foreign experience in increasing investment attractiveness.

The paper considers the theoretical aspects of investment attractiveness, methodological approaches to assessing investment attractiveness and foreign experience in increasing investment attractiveness.

Author analysis investment attractiveness of industries, regions and investment processes, a general assessment of the level of investment attractiveness of Ukraine.

Keywords: investment attractiveness, valuation methods, foreign investment, ways to increase.